

Meters maken

Een vitaal museum in een bruisend dorp

STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2022 – 2027

Inhoudsopgave

Missie	2
Visie	2
Waar staan we nu? (ultimo 2022)	2
Toekomstige ontwikkelingen	4
Stappen zetten	4

Missie

Museum Voorschoten is het museum van, voor en over Voorschoten. Het museum brengt het publiek op een aantrekkelijke en (soms) educatieve manier in aanraking met het historisch en toekomstig cultureel erfgoed van Voorschoten.

Visie

Voorschoten heeft een rijke geschiedenis en een bloeiend sociaal en cultureel leven. In de huidige tijd verandert het dorp snel onder invloed van maatschappelijke en sociaal-economische ontwikkelingen. Onder deze omstandigheden is het van belang de cultuurhistorische identiteit in beeld te brengen en het collectieve geheugen te bewaken.

De gemeente Voorschoten richt zich op een zelfstandig bestaan binnen de Leidse regio. Om dit te realiseren is op cultuur-historische vlak versterking van de identiteit nodig. Hierin kan en zal het museum een belangrijke rol spelen.

Museum Voorschoten biedt bezoekers inzicht in de cultuur-historische kant van dit dorp. Tevens biedt het museum¹ informatie op het gebied van toerisme en recreatie in Voorschoten, Wassenaar en de Leidse regio.

Het museum geeft vorm aan een collectie van objecten die betekenisvol zijn voor de culturele ontwikkeling en historie van Voorschoten.

Museum Voorschoten is een belangrijke hoeder van het collectieve geheugen van de gemeenschap van Voorschoten. Daarom coördineert het museum de ontsluiting van relevante objecten bij particulieren en instellingen als aanvulling op de eigen collectie.

Met het gebouw, gelegen in het historische centrum van Voorschoten, functioneert het museum als de cultuur-historische huiskamer en ontmoetingsplaats van Voorschoten.

Door middel van tentoonstellingen en evenementen biedt het museum op een laagdrempelige wijze inzicht in verschillende aspecten van onze cultuur-historische waarden.

Waar staan we nu? (ultimo 2022)

Gedurende het afgelopen jaar herstelde het museum zich geleidelijk van de gevolgen van de Corona pandemie. De tentoonstellingen konden doorgaan, maar door de soms gebrekkige voorbereiding in de voorafgaande periode was de kwaliteit niet altijd zoals gewenst.

¹ sinds 2020 heeft het museum tevens een Toeristisch Informatiepunt met VVV-functie
Meters maken - stappen zetten naar een duurzame toekomst

Bij elke nieuwe tentoonstelling wordt de etalage van het museum op professionele en smaakvolle wijze ingericht. Doel is de nieuwsgierigheid van de voorbijgangers te prikkelen met behoud van de transparantie van de entreerimte. Parallel aan de tentoonstellingen worden er door speciaal daarvoor aangetrokken vrijwilligers kinderprogramma's opgezet. Ook de evenementen zijn weer opgestart; enthousiaste vrijwilligers organiseerden bijeenkomsten en lezingen. Over het museum verschijnen met regelmaat berichten in de lokale bladen. De PR rond tentoonstellingen en evenementen verloopt volgens een draaiboek.

Er is een uitgebreide vrijwilligersorganisatie die professioneel geleid wordt. Enkele sleutelposities (zoals een coördinator tentoonstellingen) blijken echter tot op heden moeilijk in te vullen.

De werkgroepen zorgen voor de dagelijkse gang van zaken. De werkgroepen Tentoonstellingen, Collectiebeheer, Evenementen, Educatie en PR & Communicatie stemmen hun werkzaamheden met elkaar af. De werkgroep Collectiebeheer draagt zorg voor verwerving van nieuwe objecten, een goede registratie en bewaring van de collectie en ondersteunt de werkgroepen Tentoonstellingen en Evenementen. De werkgroep Facilitair zorgt voor het beheer en onderhoud van het gebouw, alsmede voor het vrijwilligersmanagement. De werkgroep PR & Communicatie onderhoudt de website en is verantwoordelijk voor de zichtbaarheid in de media.

Het bestuur bestaat uit de coördinatoren van de verschillende werkgroepen, plus de voorzitter, de penningmeester en de secretaris. Het complete bestuur komt ca. acht keer per jaar bij elkaar, de stuurgroep projecten zo'n tien keer per jaar.

De collectie wordt actief uitgebreid, Aan deze uitbreiding ligt een beleidsplan ten grondslag, waarin een afgebakende en samenhangende doelcollectie is verwoord. Jaarlijks, in de zomer, wordt de tentoonstelling 'Het verhaal van Voorschoten' ingericht met objecten uit de eigen verzameling. Zo krijgt het publiek de gelegenheid de topstukken uit de collectie te bekijken. Buiten deze periode is een compacte versie van deze expositie permanent te zien in de kleine zaal, voor bezoekers gratis toegankelijk.

Het Toeristisch Informatiepunt heeft zich tot een VVV-locatie ontwikkeld. De professionalisering hiervan gaat nog steeds voort. De museumwinkel heeft een prominente plaats in de entreerimte gekregen. Naast snuisterijen zijn er ook Voorschotense producten, zoals bier en wijn te koop.

De vrienden van het museum zijn erg waardevol. Dankzij hun donaties beschikt het museum over een stabiele inkomstenbron, zodat een significant deel van de vaste lasten gedekt kunnen worden. De financiële situatie van het museum wordt echter zorgelijker, aangezien het vrienden-bestand uitdunt en de energiekosten snel stijgen.

Het gebouw is in 2014 aangepast aan de wensen van het museum. Na een aantal jaren blijkt dat sommige elementen in het pand niet praktisch zijn. Het gaat dan vooral om de de trap naar de eerste etage en de depotruimten. Ook blijkt het lastig de luchtvochtigheid onder controle te krijgen. Daarom wordt aan een verbouwing gedacht.

De Raad van advies komt twee maal per jaar bij elkaar. Het afgelopen jaar heeft de raad vooral over de financiële situatie en de energielasten gesproken. Daarnaast waren de verbouwingsplannen onderwerp van gesprek.

Toekomstige ontwikkelingen

Voorstraat 17 blijft duidelijk zichtbaar als het cultuur-historisch museum van Voorschoten, met een prominente plaats voor de VVV-functie.

De tentoonstellingen worden ruim van te voren (minimaal een jaar) voorbereid. Er is een vast schema met drie 'eigen' tentoonstellingen per jaar, die worden afgewisseld met kortlopende exposities van de plaatselijke kunstgenootschappen.

Voor de nieuwe inwoners van Voorschoten zijn er op twee momenten per jaar presentaties over het museum en het culturele leven in Voorschoten.

Ieder schoolkind zou gedurende zijn/haar tijd op de basisschool ten minste éénmaal het museum moeten bezoeken om daar een activiteit uit te voeren. Om dit streven te verwezenlijken is in 2021, met financiële steun van de Provincie Zuid-Holland, een educatief programma ontwikkeld en aangeboden aan de basisscholen van het dorp. Het programma bestaat uit:

- Workshop Junior Archeoloog
- Rondleiding door het historisch centrum
- Workshop 'Bouw je eigen dorp'

Tot nu toe heeft een drietal basisscholen van het aanbod gebruik gemaakt. De werkgroep Educatie zet zich in voor dit programma en legt contact met de scholen, zodat meer klassen het museum bezoeken.

Het pand Voorstraat 17 zal worden verbouwd. Het eindresultaat moet zijn een goed toegankelijk en functioneel museum, met een praktische depotruimte waar de luchtvochtigheid goed te regelen is.

Duurzaamheid heeft nadrukkelijk de aandacht. Zo zullen er in 2023 zonnepanelen op het dak worden gelegd. Ook is er een energiebesparingsplan.

Stappen zetten

De volgende thema's verdienen extra aandacht:

. Het educatieve programma

Het educatieve programma wordt actief aan de basisscholen aangeboden. Te denken valt aan bezoek aan de scholen, ophangen van posters etc.

. Welkomstbijeenkomst voor nieuwe inwoners

Mensen die zich in Voorschoten vestigen worden uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over het culturele leven in Voorschoten. Ook genaturaliseerden die reeds in Voorschoten wonen krijgen een uitnodiging. De gemeente stuurt de betrokkenen een uitnodiging en een informatiepakket met daarin onder meer een vriendenkaart voor het museum voor het lopende jaar.

De informatiebijeenkomst bestaat uit presentaties van diverse culturele aanbieders. Ook is er ruimte voor de gemeente om relevante informatie te delen. Tijdens de bijeenkomst wordt een drankje en een hapje geserveerd.

. Financiën, subsidies en vriendenbijdragen

Voor de financiering van het museum is structureel minimaal circa K€ 35 per jaar nodig. Naast de gemeentelijke subsidie van K€ 5 ontvangt het museum een vergoeding voor het beheren van de VVV van K€ 10. De vrienden dragen circa K€ 20 per jaar bij. Voor speciale evenementen of acties zal een beroep op subsidies en sponsoring gedaan moeten worden.

. Verbouwing

Er is een verkennend ontwerp gemaakt en contact gelegd met een architectenbureau. Dit bureau zal met het bestuur een programma van eisen opstellen en verdere stappen zetten die uiteindelijk resulteren in een verbouwingsplan. In de volgende fase zal een aannemer een kostenraming maken. Uiteraard zullen fondsen gezocht moeten worden om een en ander te financieren.

. Foto- en afbeeldingencollectie

Het museum beschikt inmiddels over een interessante foto- en afbeeldingen collectie. Deze collectie moet voor het publiek ontsloten worden. In de entreeruimte staat een zuil waarop enkele series oude ansichtkaarten te bekijken zijn. Dit dient verder uitgebreid en technisch beter ondersteund te worden.

Op termijn kan worden gedacht aan een vorm van tijd- en plaats-tagging van de foto's en afbeeldingen, zodat er een digitale geografische historische kaart van Voorschoten ontstaat.

. Linked Open Data

Een belangrijke ontwikkeling in het digitaliseren en ontsluiten van collecties is die van Linked Open Data (LOD). Interessant voor het museum in verband met het streven de collectie ook buiten openingstijden en buiten de fysieke beperking van het pand voor een breed publiek te ontsluiten.

Het is de wens van het museum de collectie op termijn aan te passen aan de normen en eisen van LOD, waarbij intensief gebruik gemaakt kan worden van de ervaring en kennis bij de zusterinstellingen. Te overwegen valt de afbeeldingen en objecten die in bruikleen geweest zijn op te nemen in de collectie, met daarbij de vermelding van de verblijfplaats en/of eigenaar van de betreffende objecten.